

نقد مقاله:

تفاوت مطالعات توصیفی و تحلیلی

حمید صالحی نیا*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / اسفند ۱۳۹۳؛ ۱۴(۱۲): ۱۱۰۸ تا ۱۱۱۱

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

مقاله‌ای با عنوان صلاحیت بالینی در دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۱۳۹۳؛ ۱۴(۱۲): ۱۰۳۰-۱۰۳۹ به چاپ رسیده است، این مقاله که به صورت مقطعی بوده است و حاوی اطلاعات بسیار مفید و کاربردی برای مسئولین در حیطه‌های آموزش پزشکی است و می‌تواند بسیار کاربردی باشد (۱). از آن جایی که مقالات منتشر شده در مجله آموزش پزشکی، در برنامه‌ریزی‌ها کاربرد داشته و می‌تواند زمینه‌ساز تقویت شرایط آموزش در حیطه پزشکی و پرستاری باشد (۲) و با توجه به غنای این مقاله از نظر کاربردی، چند نکته در مورد این مقاله قابل بحث است. سنجش روایی و پایایی پرسشنامه، درصد پاسخ‌گویی بالا و انجام یک مطالعه در سطح کشور همه از نقاط قوت این مطالعه است و قابل تقدیر است که محققین مطالعه‌ای کاربردی و در سطح کشور انجام داده‌اند (۱).

۱) توصیفی یا تحلیلی بودن مطالعه: در مطالعات مشاهده‌ای و سایر مطالعات یکی از اجزایی که باید در مقاله به آن اشاره شود، استفاده از آزمون‌های آماری است و تحلیل نتایج، در صورتی که در یک مطالعه از آزمون‌های تحلیلی و مقایسه‌ای برای بررسی روابط بین متغیرها استفاده شود، نوع آن مطالعه تحلیلی است و از حالت توصیفی خارج می‌شود (۳ و ۴)، از آن جایی که ذکر نوع مطالعه و اجزاء روش اجرا به صورت صحیح باعث افزایش اعتماد به مقاله و گزارش‌دهی صحیح تر آن می‌شود (۴)، در این مطالعه و سایر مطالعات بایستی به این نکته توجه داشت که بین مقالات توصیفی و تحلیلی تفاوت قائل شد و به درستی گزارش کرد.

۲) نمونه‌گیری در مطالعات: در مطالعات مختلف، نمونه‌گیری صحیح و شرح آن یکی از اجزای مهم و تاثیرگذار در قابلیت تعمیم و اطمینان به نتایج مطالعه است، در مطالعه حاضر ذکر شده است از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شده است، جدای از این که نمونه‌گیری در دسترس با محدودیت‌هایی همراه است، در این مطالعه به روش نمونه‌گیری و این که از هر دانشگاه چه تعداد افراد وارد مطالعه شدند، نشده است، این در حالی است که گزارش صحیح روش نمونه‌گیری در مطالعات مشاهده‌ای ضروری است (۴).

۳) مقایسه بر اساس سابقه کار بالینی: برخی از پرستاران دارای سابقه کار بالینی بوده‌اند و در واقع طیفی از افراد با سابقه کار وارد مطالعه شده‌اند، از این رو بررسی این که آیا هر یک از متغیرهای مورد مطالعه آیا با سابقه کار رابطه

* نویسنده مسؤؤل: حمید صالحی نیا، اپیدمیولوژیست، مرکز تحقیقات جراحی‌های کم‌تهاجمی دانشگاه علوم پزشکی ایران و دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. alesaleh70@yahoo.com

داشته است یا خیر می‌تواند در برنامه‌ریزی بهتر مؤثر باشد. با توجه به این که یکی از اهداف مجله آموزش پزشکی، ارتقای بهبود کیفیت گزارش مقالات منتشر شده در حیطه پزشکی و رشته‌های مرتبط است و توجه به نقد مقاله در این مجله خود زمینه‌ساز تبادل بحث و مطرح شدن برخی نکات باعث بهبود سطح دانش خوانندگان است (۵)، انتظار می‌رود این دست‌نوشته مورد توجه قرار گیرد، تا با رعایت نکات فوق‌الذکر شاهد ارتقای کیفیت مقالات منتشر شده در داخل کشور باشیم.

منابع

1. Ebadi A, Tabanejad Z, Pazokian M, saeed y. [Clinical Competence among MSc Students of Critical Care Nursing]. Iranian Journal of Medical Education. 2015; 14(12): 1030-9.[Persian]
2. Salehiniya H, Dashty s. [The results of intervention studies are always reliable and generalizable to other groups?]. Iranian Journal of Medical Education. 2013; 13(3): 254-6. [Persian]
3. Salehiniya H. [How to write a medical article?]. Iranian Journal of Medical Education. 2014; 14(1): 87-9.[Persian]
4. Von Elm E, Altman DG, Egger M, Pocock SJ, Gøtzsche PC, Vandenbroucke JP. The Strengthening the Reporting of Observational Studies in Epidemiology [STROBE] statement: guidelines for reporting observational studies. Gaceta Sanitaria. 2008; 22(2): 144-50.
5. Salehiniya H. [Use of epidemiologists: Essential for research projects and papers in Medical scope in Iran]. Iranian Journal of Medical Education. 2014; 14(3):280-1. [Persian]